

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Objectiones contra id quod diximus, Deum scilicet velle omnes
salvos fieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

TOMVS I.

vult fieri, cur non impletur ejus voluntas? & paulò post subdit: Vult enim Deus omnes salvos fieri sed si accedant ad eum: non enim sic vult, ut nolentes salventur, sed vult illos salvari, si & ipsi velint. Idem docet S. Joa. Damascenus cap. primo ad Ephesios. S. Clemens etiam libro secundo Constit. Apostol. cap. 59. hanc sententiam tradit tanquam ab Apostolis acceptam: & subjicit, *Voluntas Dei est, ut nullus intereat, sed universi homines unanimi sententiâ credentes ei, & unanimum laudem ferentes in eum, vivant in aeternum.* Quam etiam esse sententiam S. Augustini ostenditur infra, num. nono.

VII.

S. Thomas hunc locum Apostoli explicat, quòd Deus velit omnes omnino homines salvos fieri.

Alia D. Thomae hujus loci explicatio, juxta præcedentem debet intelligi.

S. Thomas insuper hic, quæst. 19. art. 6. ad 1. hoc modo istud Apostoli testimonium interpretatur: cum enim duas loci hujus explicationes ex S. Augustino supra, num. 2. positas retulisset, iis relictis ait sensum Apostoli esse, velle Deum antecedenter omnem hominem salvari, quamvis consequenter, visis nimirum eorum peccatis & impoenitentia finali, velit aliquos damnari; quæ est ipsissima nostra conclusio. Juxta quam interpretationem explicari debet, quod alibi dicit S. Doctor, Deum scilicet velle omnes salvos fieri, voluntate, non beneplaciti, sed signi, seu quòd det omnibus doctrinam, & præcepta, quæ sunt indicia velle cum omnium salutem, quamvis revera non velit omnes, sed aliquos tantum salvari. At sine dubio hoc D. Thomæ pronuntiatum, ut dixi, juxta proximè allatam ejusdem explicationem prædicti Divi Pauli testimonii intelligi debet; si enim Deus det signa & indicia se omnium salutem cupere, re tamen verâ eam non cupiat, fidei, simulatè, ac dolosè agit cum hominibus; quod de summâ veritate ac bonitate cogitare nefas est.

VIII.

Deus dat reprobis varia media salutis; ergo vult eorum salvationem.

Ratio denique est, nam juxta Concilium Trid. sess. 6. cap. 7. Deus reprobis varia tribuit media salutis, idque ex intentione eos salvandi. Homo, inquit Concilium, ex injusto sit justus, & ex inimico amicus, ut sit hæres secundum spem vitæ aeternæ. Hujus justificationis causa sunt, finalis quidem, gloria Dei, & Christi, ac vitæ aeternæ, &c. Ergo Deus habet voluntatem eos salvandi, cum in hunc finem isthæc iis media largiatur.

IX.

Quam certum sit velle Deum omnes salvos fieri.

Clarè docet S. Augustinus Deum velle omnes homines salvos fieri.

Undo, inquit Suarez, hic lib. 4. cap. 1. num. 7. assertio posita, nempe Deum velle omnes salvos fieri, tanquam certa est accipienda, cum in sacris Literis satis expressa sit, & communi Patrum calculo firmata, ut jam ostensum est. Quibus accedit S. Augustinus lib. de Spiritu & literâ, cap. 32. ubi explicans locum illum Apostoli 1. ad Timoth. 2. ait Velle quidem Deum omnes salvos fieri, non sic tamen, ut iis adimat liberum arbitrium, quo vel bene, vel male utentes, justissime judicentur. Ergo juxta S. Augustinum voluntas illa extenditur etiam ad reprobos. Item in libro ad articulos sibi falsò impositos, quorum secundus erat, Quod Deus velit omnes salvare: Respondet, Sincerissime credendum est, atque profectendum, Deum velle ut omnes homines salvi fiant, siquidem Apostolus, cujus ista est sententia, sollicitè præcipit, quod in omnibus Ecclesiis fidelissime custoditur, ut Deo pro omnibus hominibus supplicetur. Quæ verba habentur apud S. Prosperum, ad objectiones Vincentianas, Responsione secundâ.

SECTIO TERTIA.

Objectiones contra id quod diximus, Deum scilicet velle omnes salvos fieri.

Objectiones primò, assignari non posse, quoniam sit actus ille, quo Deus vult omnes salvos fieri: non enim est efficax, sic namque omnes salvarentur, cum voluntas Dei efficax semper impleatur, certum tamen est omnes non salvari. Nec etiam est inefficax, voluntas quippe inefficax arguit imperfectionem, & consequenter Deo repugnat. Respondetur voluntatem hanc non esse efficacem respectu finis intenti, ob rationem in argumento allatam. Nec tamen est merè inefficax, & quæ nullum omnino habet effectum, qualis est complacentia, quam Deus habet de creaturis possibilibus, ex vi cujus nihil circa illas operatur, nec quidquam iis communicat.

Dico itaque voluntatem hanc Dei, quæ vult omnes salvos fieri, esse efficacem partim, partim inefficacem, & non incongruè vocari posse Mixtam. Respectu ergo salutis, quam Deus reprobis per hanc voluntatem intendit, est inefficax; illam enim reprobis nunquam consequentur: respectu tamen mediæ sufficientium, est efficax, vel immediatè, si simul sit intentio finis & illorum electio, vel saltem mediatè, quatenus scilicet ex vi hujus actus, quo illos salvare cupit, oritur alius, quo vult media, per quæ possunt salutem consequi; imò quantum est ex parte Dei, de facto eam consequentur, nisi iis ipsi uti nolent, & immittas à Deo inspirationes rejiciendo, ultro sibi damnationem accerferent.

Hæc tamen voluntas nullam in Deo arguit imperfectionem, cum non sit inefficax defectu potentia; Deus quippe, si vellet, hominum voluntates cogere posset, & vim iis inferendo, in quamcunque partem veluti nolentes pertrahere: sed suavi potius viâ, hominisque naturæ conformi procedere maluit, & indemnem ejus servare libertatem, ac creaturam rationalem rationali modo gubernare, itaque voluntatem ei suam accommodare, & attemperare concursum, ut nec rementi necessitatem imponeret, nec volentis vires ad salutis consecutionem requisitas denegaret.

Nec, quod opponunt aliqui, Agatho Papa in sexta Synodo voluntatem illam, quæ Christus in horto mortem vitare voluit, ideo probat non fuisse divinam, quia fuit inefficax, sed quia ibidem significatur diversam fuisse à divinâ: statim enim subjicit Christus, Non mea voluntas, sed tua fiat. Nec illam etiam voluntatem Marci septimo, quæ Christus latere voluit, probat Pontifex fuisse humanam, quia erat inefficax, sed quia infirma, Voluit enim latere, inquit Evangelista, & non potuit, ex vi scilicet voluntatis humanæ præcisè mediæ ad latendum sufficientia in illâ rerum peritasti adhibere nequivit. Sed de voluntate inefficacæ, quo pacto Deo non repugnet, fusè dictum est supra, Disp. 29. sectione tertiâ.

Objicit secundò P. Vasquez ex Gregorio in 1. dist. 46. quæst. 1. & aliis, locum illum S. Pauli Sect. præcedente citatum, Deum scilicet velle omnes homines salvos fieri, extendi ad solos adultos, non ad parvulos, cum dicat Apostolus, illos velle

I. Quæ sit actus ille, quo Deus vult omnes salvos fieri.

Natura hujus voluntatis magis explicatur.

II. Voluntas Dei salvandi omnes, est efficax partim, partim inefficax.

III. Voluntas efficax voluntatis in Deo arguit imperfectionem.

IV. Agatho Papa non arguit in Deo esse voluntatem inefficacem.

V. Verbum hec illud D. Pauli, Deus vult omnes homines salvos fieri, extenditur ad parvulos.

vellē Deum salvos fieri, quos vult ad agnitionem veritatis venire, hoc autem ad solos adultos pertinet, non ad parvulos, eos saltem qui in utero materno sine baptismo moriuntur. Huic objectioni satisficit Sectio octava, ubi inquiremus, utrum parvulis omnibus dentur media sufficientia ad salutem.

VI. Objicies tertio: Si Deus, ut diximus, velit omnes homines salvos fieri, serioque eorum salutem desideret, cur omnibus, cum facile possit, auxilia efficaciac non tribuit, quibus de facto salventur. Quis enim Medicus, qui serio sanare cupit infirmum, si habeat medium efficaciac, quodque certissime novit sanitatem ei allaturum, hoc omisso, inefficacia tantum applicabit, & quæ scit nihil agro profutura.

VII. Respondetur cum Recentioribus quibusdam, qui rem hanc optime declarant, si omnipotentiam Dei spectemus, posse eum facile (utpote cui nihil hoc modo est difficile) dare omnibus auxilia efficaciac: sæpe tamen nisi per potentiam absolutam, & citra miraculum facere hoc illum non posse. De lego tamen ordinariâ, & spectatō communi rerum cursu, præsentibusque, in quibus versamur circumstantiis, innatæque multorum perversitate ac duritiæ, & peccandi occasioibus, non potest Deus omnibus facile hujusmodi auxilium concedere. Homini exempli causâ qui in popinis perpetuo & computationibus versatur, & ita huic vitio est addictus, ut nullam sese inebriandi occasionem omittat: huic, inquam, homini auxilia communia, & quæ de lege ordinariâ dari solent, quæque alterum minus peccato huic deditum, quamvis interdum in illud labatur, ad sobrietatem amplectendam perducerent, non essent ad hunc effectum efficaciac; Deus autem ad auxilia extraordinaria, & quæ secundum præsentem rerum statum dari non solent, seu ad miracula, non tenetur recurrere: sicut enim ut Auctor naturalis, & in administratione Universi non obligatur ad patranda miracula, ita nec ut Auctor supernaturalis, sed eo ipso quod illa media det, quæ secundum statutum rerum cursum, & legem ordinariam dari possunt & solent, censetur serio velle omnium salutem. Existimo tamen, si duo auxilia a quæ connaturaliter hic & nunc alicui homini danda occurrant, quorum alterum sit efficaciac, alterum inefficaciac, Deum id semper dare quod est efficaciac; hoc enim summæ ejus bonitati, sinceritque in homines affectui, multo est conformius: nec unquam dat auxilium purè sufficientis præ efficaciac.

Res hac exemplo declaratur.

Deum ut Auctor gratiæ, non magis tenetur patrare miracula, quam ut Auctor naturæ.

VIII. Urgebis, cur saltem Deus, si omnes salvos vellet, talem rerum ordinem instituit, in quo videbat media efficaciac dari omnibus connaturaliter non posse? Respondetur, Universum sine magna hominum varietate, diversitatēque naturarum, conditionum, ac statuum connaturaliter institui nullo modo posse, sicque variæ occurrant necesse est peccandi occasiones, & gratiæ impedimenta, ut bene declarat S. Thomas hic, quest. 23. art. 5. ad tertium: Si verò ulterius quis inquirat, cur hic homo in particulari potius quam alius, in his vel illis constituitur circumstantiis, hoc ad divinam prædestinationem pertinet, & nostrum captum superat: justissimas hujus rei in infinità illâ sapientiæ suæ abyssos rationes habet Deus, hocque occulto judicio non injusto facit, inquit S. Augustinus Hom. 58. in Joan. & in caelo appariturum ait cur unus præ alio sit assumptus. Unde, inquit idem S. Augustinus tract. 26. in

Dei judicium sapientia occulto oculis nunquam injusta.

R.P. Comptoni Theol. Schola. Tom. I.

Joan. Quare huic trahat, & illum non trahat, noli velle judicare, si non vis errare; interim exclamandum nobis cum Apostolo: O altitudo divitiarum, &c. Illud certum, nihil ex parte Dei deesse, quo minus omnes salventur.

Objicies quarto, Habere etiam Deum voluntatem puniendi peccatores, si in peccato decedant, idque antecedenter; ergo nihil in eo ponitur singulare circa salvationem. Respondetur, Diversissimo modo Deum se habere circa salvationem hominum, & circa punitionem; erga illam enim ita afficitur, ut non solum eam amet, & fieri cupiat, sed etiam conditionem poni oportet, sub qua est obtinenda, bona scilicet opera, & alia ad salutem consequendam necessaria. Punitionem verò, quamvis eam amet (bonum enim est puniri peccatores; & exerceri justitiam) antecedenter tamen non optat, nec poni cupit, desideratque ut conditio ad illius infliccionem requisita, peccatum scilicet, non ponatur: in illius perpetrationem prohibet, & omni modo homines ab eo deterrere.

IX. Differentia inter voluntatem, quam Deus habet puniendi peccatores, & omnes salvandi.

SECTIO QUARTA.

Vtrum adultis omnibus dentur media sufficientia ad salutem.

Res hæc in materiam de gratiâ differri solet, ubi fusè à Theologis discuti eam video, utpote quæ ad gratiam prævenientem; seu excitantem peculiariter spectat. Cùm tamen ad divinam etiam providentiam pertineat, & peculiariter cum quæstione, quam modò disputavimus, utrum scilicet Deus velit omnes salvos fieri, habeat connexionem, non est hic omittenda.

I. Hac quæstio peculiariter spectat ad materiam de gratiâ.

Prima itaque sententia, vel error potius, est Semi-Pelagianorum, quos hac in parte sequitur Cassianus, & alii. Dicebant itaque gratiam Dei omnibus in actu primo esse paratam, quam proinde habere quis potest, modò eam petat, & accipere velit. Addebant insuper, in uniuscujusque potestate esse ex meris viribus liberi arbitri eam petere sicut oportet, & absque ullo auxilio supernaturali obtinere.

II. Semi-Pelagianorum error circa gratiam sufficientem.

Lutherus econtrâ in assertione art. 36. Calvinus lib. 3. Instit. cap. 22. & cap. 24. quos Calvinistæ rigidiores sequuntur, aiunt gratiam sufficientem, seu auxilium speciale, & media ad salutem consequendam necessaria multis deesse, iis nimirum omnibus, qui ad æternam beatitudinem non sunt præordinati, nec per electionem, seu prædestinationem, à malsâ perditionis, ut aiunt discreti. Cui etiam sententiæ subscripsit Cornelius Jansenius Iprensis Episcopus: imò ulterius eum Calvinus asserit nullam omnino dari gratiam purè sufficientem, seu quæ non actu foruatur effectum.

III. Error Lutheri, & nostræ temporis hæreticorum.

Dicendum nihilominus, nulli adulatorum, qui rationis usum sunt adepti (de iis enim, qui ab infantia mente capti sunt, eadem est ratio ac de infantibus) præter gratiam legis & doctrinæ, seu æternam prædicationem quæ ex se non est gratia sufficientis; dicendum inquam, nulli defuisse internam aliquam gratiam cogitationis sanctæ, ad adeptionem salutis sufficientem, si per ipsos non steterit, quamvis multi eâ ad salutis consecutionem, suâ culpâ non utantur: ita Halensis 3. p. q. 69. memb. 5. art. 3. Alber. Magnus, D. Thomas 3. contrâ Gentes, cap. 159. & q. 14. de veritates

IV. Nulli adulo defuit media ad salutem consequendam necessaria.